УДК: 619:618.19-002:636.2

ПАНЧЕНКО М.І., магістрант
Науковий керівник – **ПЛАХОТНЮК І.М.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
igor.plahotnuk@btsau.edu.ua

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ КОРІВ З ГОСТРИМ ПІСЛЯРОДОВИМ МАСТИТОМ

На мастит у господарстві хворіє 11,9 % корів. Частота виникнення запальних процесів у молочній залозі збільшується до 45,2 % після отелу та до 17,3 % за гінекологічних хвороб. Більш ефективним під час лікування корів з гострим післяродовим маститом виявилося використання амоксициліну, бенстрепу та кетолайну. Так, після курсу лікування одужали всі тварини, а до кінця досліду кількість корів із субклінічним запаленням зменшилася на 20,0 %, а з клінічним – на 6,7 %.

Ключові слова: корова, мастит, вим'я, неоксол, бенстреп, кетолайн.

Молоко та його продукція з давніх часів займають важливе місце в харчуванні людини. Дані продукти харчування все частіше стверджують себе у світі як товар стратегічного значення, який впливає на економічну ефективність молочного скотарства у нашій країні. Тому впродовж всієї діяльності людини, а особливо в останні роки, ведеться будівництво великих молочних комплексів, які облаштовують сучасними технічними засобами виробництва. Не стоять осторонь і вчені різних галузей, які ведуть роботу з питань підвищення продуктивності молочних корів. Однак, через вступ України до СОТ виробникам молока висувають більш жорсткіші вимоги щодо безпеки та якості їхніх продуктів. Тому для того, щоб проіснувати на ринку у світі, потрібно створити високу конкурентоспроможність молочної продукції та молока вітчизняного виробництва. Проте, щоб досягнути європейських стандартів якості молока існує ряд невирішені питань. І одним із них є розвиток патологічних процесів у молочній залозі корів, особливо, що пов'язані з запаленням вим'я [1].

Питаннями, що пов'язані з виявленням, терапією та профілактикою маститу у корів займалися значна кількість вчених [1–5]. Вони досягли значних успіхів під час розв'язання проблем маститу, запропонували велику кількість методів лікування, однак їх наслідки та ефективність не завжди задовольняють господарів хворих тварин. Тому питання, що пов'язані з протимаститними заходами у корів, залишається актуальним і на даний час. Під час лікування хворих тварин більшість спеціалістів ветеринарної медицини надають перевагу протимікробним препаратам, що вводять внутрішньоцистернально і вони повністю витиснули інші терапевтичні препарати та шляхи їх застосування. Проте широке використання цих препаратів має ряд негативних наслідків: набуття стійкості маститної мікрофлори до цих препаратів, ослаблення резистентності організму корови та тканин вим'я, поява атрофічних та індуративних процесів і розвиток гіпо- й агалактії, що завдає збитків виробникам молока. Також серед негативних наслідків застосування антибіотиків під час лікування хворих на мастит корів є поява їхніх залишків у молоці. Це погіршує біологічні та технологічні властивості молочної продукції та приносить шкоду здоров'ю людей. Через це науковці постійно проводять дослідження, що пов'язані з пошуком нових ветеринарних засобів, нових підходів до їх оцінки та практичної цінності.

Враховуючи вище наведені факти за **мету роботи** ми обрали вивчення частоти виникнення гострого маститу у корів після родів та розробку ефективних методів лікування хворих тварин.

Науково-дослідна робота була виконана на молочнотоварній фермі ТДВ «Терезине» Білоцерківського району Київської області. Поширеність маститу вивчали залежно від стану статевих органів шляхом проведення диспансеризації.

Після її проведення встановили, що на мастит у господарстві хворіло 11,9 % корів. Серед тварин із запаленням вим'я субклінічний мастит діагностували у 8,1 % корів, а клінічний – у 3,8 %.

Найменшу кількість хворих на мастит корів (3,1 %) було виявлено у групі сухостійних тварин, а найбільшу – після отелу, на початку лактації (45,2 %) та за гінекологічних хвороб (17,3 %). Після осіменіння та серед тільних тварин запалення молочної залози реєстрували у 4,2 і 5,6 % корів відповідно.

Таким чином, найбільша кількість корів, хворих на мастит, реєструвалася після отелу тому наступний етап наших досліджень був пов'язаний із пошуком ефективних терапевтичних заходів за гострого післяродового маститу. З цією метою у дослідну та контрольну групи за принципом аналогів відбирали по 15 тварин на 1–10 добу після отелу. У контрольній групі тваринам під час лікування застосовували неоксол, енроксил 10 % та кетолайн. У дослідній групі терапевтична схема включала введення амоксициліну, бенстрепу та кетолайну. Контроль ефективності терапевтичних заходів здійснювали за кількістю введень препаратів, кількістю тварин, що одужали за курс лікування і кількістю корів з рецидивом хвороби.

Після проведення досліджень встановили, що у кінці курсу лікування в контрольній групі де для лікування корів з гострим маститом застосовували неоксол, енроксил 10 % та кетолайн одужало 93,3 % тварин. До кінця досліду у цій групі корів було виявлено 6,7 % тварин з хронічним маститом та 46,7 % – із субклінічним.

Використання амоксициліну, бенстрепу та кетолайну було більш ефективним. Так, після курсу лікування одужало на 6,7 % більше корів, хворих на гострий післяродовий мастит порівняно з попередньою групою тварин. У дослідній групі корів через 30 діб досліджень ми жодного разу не реєстрували рецидиву клінічного маститу та на 20,0 % було менше корів із прихованим запаленням молочної залози.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Байдевлятова Ю.В. Серозний мастит корів різних порід: поширеність, діагностика, терапія та профілактика: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: 16.00.07. К., 2010. 20 с.

2. Плахотнюк І.М. Вплив стану молочної залози на відновлення відтворної функції корів за гіпофункції яєчників: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: 16.00.07. К., 2009. 20 с.

3. Ефективність діагностики, профілактики та терапії корів, хворих на мастит / А.О. Масс та ін. Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Ґжицького. 2016. Т. 18, № 1 (65), Ч. 1. С. 101–104.

4. Поширення та взаємозв'язок маститу із післяродовою патологією у корів в умовах господарств Дніпропетровської області / Л.В. Корейба та ін. Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК. 2012. Т. 1, №1. С. 34–39.

5. Школа тваринника: Як визначити мастит у корови та лікування маститу. Kurkul. com. Онлайн-асистент фермера: веб-сайт. URL: https://kurkul.com/interview/830-shkola-tvarinnika-yak-viznachiti-mastit-u-korovi-ta-likuvannya-mastitu (дата звернення: 01.11.2020).

УДК: 636.084/.8

ПІДЧКУР А.О., магістрант
Науковий керівник – **ПЛАХОТНЮК І.М.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
igor.plahotnuk@btsau.edu.ua

ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ МЕТОДІВ ШТУЧНОГО ВИГОДОВУВАННЯ КОШЕНЯТ

Використання молока, цукру і вареного рису у молочній суміші для вигодовування кошенят виявилося більш ефективним. Так, у цій групі тварин спостерігалося збільшення на 1,5 і 0,2 ^{0}С температури тіла, на 4,6 і 175,4 г маси тіла, на 9,9 і 72,8 г кількості спожитого корму відповідно до сьомої й тридцятої доби досліду та зменшення на 33,3 % кількості тварин з диспепсією.

Ключові слова: кішка, кошеня, суміш для вигодовування, молоко, жовток яйця, диспепсія.

Досить часто виникає необхідність у штучному вигодовуванні кошенят. Такі ситуації з'являються через смерть самки, відсутності у неї молока, наявності серйозних захворювань тощо. І якщо не вдалося знайти лактуючу кішку, тоді штучне вигодовування лягає на плечі